

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) **N. K.**, státní příslušnost Arménská republika,
t. č. pobytem PoS Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov – Dolní
Suchá,
b) **nezletilá M. C.**, státní příslušnost Arménská republika,
t. č. pobytem tamtéž, zastoupená žalobkyní a) jakožto zákonnou
zástupkyní

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem Nad Stolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 10.5.2018 č. j. OAM-1026/ZA-ZA06-ZA10-2017, o
udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 10.5.2018 č. j. OAM-1026/ZA-ZA06-ZA10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyním podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a její nezletilé dcery je obava z nebezpečí, které hrozí v Arménii manželovi a synovi první žalobkyně, neboť manžel byl obviněn z nelegálního použití zbraně během jeho účasti na mítinku dne 27.7.2016 a bylo mu policií vyhrožováno, že pokud nepodepíše doznání, bude jeho syn v rámci výkonu základní vojenské služby poslán do oblasti Náhorního Karabachu a tam bude zavražděn. Jako další důvod této žádosti uvedla první žalobkyně špatný zdravotní stav své dcery, tedy druhé žalobkyně. Podle žalovaného tyto důvody nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobkyním podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyním neuděluje.
2. Žalobkyně a) podala jménem svým a jménem svého nezletilého dítěte proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkala porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a to konkrétně v jeho ustanovení § 3 ve spojení s § 2 odst. 4, neboť podle ní žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Žalovaný také porušil ust. § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, článek 3 odst. 1, 2 Úmluvy o právech dítěte, jelikož nebyl dodržen princip nejlepšího zájmu dítěte. Porušil také ust. § 14 zákona o azylu, neboť žalobkyně splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu z humanitárních důvodů a § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu hrozí žalobkyním nebezpečí vážné újmy. Žalobkyně dále uvedla, že žádost o mezinárodní ochranu podala z toho důvodu, že jejímu synovi a manželovi hrozí v zemi původu velké nebezpečí, přičemž žalovaný se otázkou, zda je příslušnost k rodině, jejíž člen je zcela prokazatelně pronásledován azylově relevantním způsobem, vůbec nezabýval. S odkazem na článek 10 odst. 1 Směrnice 2011/95/EU ze dne 13.12.2011 může rovněž docházet k pronásledování osoby z důvodu příslušenství k rodině, která se stala terčem pronásledování pro jednoho z jejích členů. V případě, že by členové rodiny žalobkyně nemuseli čelit pronásledování a výhrůžkám smrti, nikdy by zemi původu neopustila. V další části žaloby pak žalobkyně poukázala na zdravotní stav své dcery, který žalovaný ve svém rozhodnutí bagatelizuje. Žalovaný se nezabýval obsahem předložených lékařských zpráv, přičemž lékaři její dceři doporučují vyhnout se jakýmkoli stresovým situacím, které by vedly k prudkému zhoršení jejího zdravotního stavu, což by bezesporu byl i návrat do země původu. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a má za to, že v případě jejího návratu do Arménie nelze vyloučit, že jí a nezletilé dceři nebude poskytnuta dostatečná lékařská péče v takové míře, aby nedošlo ke zhoršení zdravotního stavu. Tyto důvody jsou relevantní pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Závěrem žaloby uvedla, že se domnívá, že došlo k porušení Úmluvy o

Shodu s prvopisem potvrzuje

19/2018

právech dítěte, kterou je Česká republika vázána a že žalovaný v žádné fázi řízení nepřihlédl k věku její dcery, která je jako nezletilá považována za zranitelnou osobu.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 10.5.2018 č. j. OAM-1026/ZA-ZA06-ZA10-2017 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a následujících soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7.12.2017. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 15.12.2017 uvedla, že z Jerevanu s dcerou, manželem a synem cestovali letecky do Kyjeva dne 4.10.2016 a poté z Kyjeva pokračovali do Stockholmu. Ve Švédsku požádali jako celá rodina o mezinárodní ochranu a dne 7.12.2017 byli transferováni v rámci dublinského nařízení letecky ze Švédska do České republiky. Jako důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že v Arménii byl její syn i manžel v nebezpečí. Manžel se zúčastňoval mítinků a během posledního jej chytili a byl obviněn z nelegálního držení zbraně. Bylo to však falešné obvinění a její manžel nechtěl podepsat žádné doznání. Proto mu vyhrožovali tím, že se blíží doba branné povinnosti jejich syna a že pokud nebude manžel spolupracovat, bude syn odeslán na přední linii do Náhorního Karabachu a nemusel by se vrátit živý. Jako další důvod uvedla zdravotní stav své dcery, který se zhoršil kvůli stresům prožitým v Arménii a ve Švédsku. Dne 15.12.2017 byl s žalobkyní proveden pohovor k důvodům její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z obsahu protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobkyně uvedla, že ani ona, ani její dcera neměly ve vlasti nikdy žádné problémy se státními orgány. Důvodem jejich odchodu z vlasti byly potíže jejího manžela a syna. Odcestovali proto společně jako rodina. Ohledně těchto potíží uvedla, že se její manžel účastnil politických aktivit, a to mítinku proti vládě. Dne 27.7.2016 se vrátil domů hodně pozdě a řekl, že situace je velmi špatná a že policie napadla a zbila lidi, přičemž jemu se podařilo utéct. Následně 30.7.2016 byl odveden policií na policejní stanici, kde byl tři dny držen. Když se 2.8.2016 vrátil domů, sdělil, že je obviněn z toho, že měl na mítinku zbraň. Policie mu sdělila, že má důkazy, že během mítinku tuto zbraň použil a že má o tom důkazy. Manžel byl opakovaně na policii předvoláván, byl mu odebrán cestovní doklad. Mítinku se zúčastňoval jako řadový účastník. Dle názoru žalobkyně potřebovala policie najít viníky vyprovokování nepokojů, přestože napadání iniciovala sama. Její syn se politiky nijak nezúčastňoval a do kontaktu s policií nikdy nepřišel. Dne 30.8.2016 se rozhodli Arménii opustit, prodali byt, manžel získal nějaký cestovní doklad, přitom žalobkyně neví, zda byl falešný a 5.9.2016 odjel do Moskvy. Následně z Moskvy volal, že to tam není dobré a že raději odcestují do Evropy. Žalobkyně k dotazům dodala, že důvodem předvolávání manžela na policii bylo podle ní to, že od něj chtěli získat doznání za účast na mítinku a použití zbraně. Ona sama ani její děti s vycestováním z Arménie neměla. Za konkrétní důvod odjezdu celé rodiny označila strach, že ztratí manžela a že syn bude v ohrožení. Pokud byla dotazována na zdravotní stav své dcery, odpověděla, že její potíže se objevily ve Švédsku, kde jí byla diagnostikována apatie v důsledku stresu. Dcera je nyní na

Shodu s prvopisem potvrzuje

19/2018

psychiatrickém oddělení a podle jejího názoru by se nemohla v tomto stavu do Arménie vrátit, ačkoliv nepotřebuje žádnou specializovanou léčbu. V rámci doplňujícího pohovoru žalobkyně uvedla, že nesouhlasí, aby žalovaný provedl pohovor i s její dcerou, neboť by to pro ni bylo zbytečně stresující. Potvrdila, že v současné době je její zdravotní stav stabilizovaný. Nyní žádné léky neužívá ani nenavštěvuje lékaře; toho chtějí zajistit až po převozu do pobytového střediska. Ke svému zdravotnímu stavu pak žalobkyně uvedla, že v přijímacím středisku jí bylo řečeno, že se musí podrobit operaci a že má problémy s páteří. Její zdravotní stav jí v běžném životě nijak neomezuje a žádnou specializovanou léčbu nepotřebuje. Ona sama se svými zdravotními problémy by se v Arménii léčit mohla, léčba je tam dostupná. Ve správním spise jsou také zažurnalizovány lékařské zprávy týkající se nezletilé druhé žalobkyně, a to zpráva Fakultní nemocnice Brno, pracoviště dětské medicíny, ambulance všeobecné psychiatrické kliniky ze dne 8.12.2017, v níž je uveden komatózní stav – syndrom rezignace a odevzdanosti, zpráva Kliniky dětské neurologie téže fakultní nemocnice a prozatimní propouštěcí zpráva ze dne 19.12.2017 a zpráva o ambulantním vyšetření na nutriční poradně Fakultní nemocnice Brně ze dne 8.12.2017, ve které je mimo jiné zmíněno hodnocení stavu jako těžká deprese. Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobkyň, a to:

- Zpráva odboru azylové a migrační politiky MV ČR ohledně bezpečnostní a politické situace v Arménii ze dne 28.8.2017,
- Informace Human Rights Watch ze dne 18.1.2018,
- Zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Údaje o zemi – Arménie,
- Informace Belgického oddělení pro dostupnost (BDA) Úřadu pro cizince, získaná prostřednictvím projektu pražských informací o zemích původu z února 2018 pojednávající o dostupnosti zdravotní péče v Arménii.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
7. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.
8. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého

Shodu s prvopisem potvrzuje

19/2018

posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

9. Podle odstavce druhého téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje
 - a) ohrožení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
10. Krajský soud především zdůrazňuje, že žalobou napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, tedy v rozsahu uvedeném v žalobě žalobkyně ze dne 30.5.2018. Žalobkyně především odkázala na článek 10 odst. 1 Směrnice 2011/95/EU ze dne 13.12.2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu a o obsahu poskytnuté ochrany (tzv. kvalifikační směrnice). Z tohoto ustanovení dovozovala s poukazem na soudní judikaturu, že i rodinu lze považovat za sociální skupinu. Pro posouzení její situace a situace její dcery a jejich nuceného odchodu z vlasti bylo proto nutno přihlížet ke konkrétním okolnostem případu celé rodiny a to i přesto, že je posuzovaná výhradně situace žalobkyně a nezletilé dcery. V tomto směru podotkla, že pokud by členové její rodiny nemuseli čelit pronásledování a výhrůžkám smrti, nikdy by zemi původu neopustila. S žalobkyní lze nepochybně souhlasit v tom, že nejsou vyloučeny v řízeních o žádostech o udělení mezinárodní ochrany situace, kdy se stejné azylové důvody mohou týkat více příslušníků, a tedy i příslušníků rodinných. Nelze však pominout, že důvody a jejich posouzení, zda jsou azylově relevantní, je nutno hodnotit u každého žadatele o mezinárodní ochrany individuálně. Krajskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že manžel žalobkyně a otec nezletilé žalobkyně byl rovněž žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, přičemž rozhodnutím žalovaného ze dne 10.5.2018 č. j. OAM-1028/ZA-ZA06-ZA10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR manžel žalobkyně mezinárodní ochranu v žádné formě neudělilo. Žalobu, kterou manžel žalobkyně následně podal ke zdejšímu soudu, Krajský soud v Ostravě rozsudkem č. j. 61 Az 18/2018-46 ze dne 7.8.2018 jako nedůvodnou zamítl. Jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany manžel žalobkyně uváděl, že se účastnil protivládních demonstrací v období od poloviny července 2016 do 27.7.2016, přičemž důvodem demonstrací byla nespokojenost s vládou a prezidentem. Po účasti na poslední demonstraci 27.7.2016 byl zadržován na policejní stanici a byl obviněn z účasti na mítinku, kde údajně nelegálně držel a použil zbraň. Bylo mu vyhrožováno úmrtím syna po nástupu základní vojenské služby a měl odůvodněný strach o svůj život a obával se pronásledování ze strany policie.

Shodu s prvopisem potvrzuje

19/2018

V odůvodnění citovaného rozsudku krajský soud podrobně vysvětlil, proč tyto uváděné důvody nemohou být posouzeny jako důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Taktéž syn žalobkyně byl žadatelem o udělení mezinárodní ochrany a jeho žádosti rozhodnutím žalovaného ze dne 10.5.2018 č. j. OAM-1027/ZA-ZA06-ZA10-2017 nebylo vyhověno. Rovněž i tento žadatel následně podal proti zamítavému správnímu rozhodnutí žalobu ke zdejšímu soudu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 10.8.2017 zamítnuta. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uváděl, že jeho otce obvinili z nelegálního užití zbraně a že mu bylo vyhrožováno, že když půjde do armády, protože má věk pro brannou povinnost, bude tam zavražděn. Taktéž v odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud podrobně zdůvodnil, proč tyto důvody nemohl uznat jako relevantní pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Krajský soud proto nemůže přisvědčit žalobní námitce žalobkyně v tom, že její žádost o mezinárodní ochranu měla být posuzována se zřetelem k okolnostem týkajícím se celé její rodiny s tím, že jejímu synu a manželovi hrozí v zemi původu velké nebezpečí.

11. Další žalobní námitkou bylo to, že žalovaný se nezabýval obsahem lékařských zpráv týkajících se nezletilé druhé žalobkyně a že bagatelizoval hodnocení jejího zdravotního stavu. Jak ovšem vyplynulo z odůvodnění napadeného rozhodnutí, na straně 9 žalovaný cituje jednotlivé předložené lékařské zprávy týkající se nezletilé a k nim uvedl, že z těchto zpráv vyplývá, že nezletilá trpěla disociativním stuporem, že byla od 12.12.2017 hospitalizovaná na Psychiatrickém oddělení FN v Brně, odkud byla dne 19.12.2017 z hospitalizace propuštěna, a to bez medikace. Před propuštěním přijímala stravu a tekutiny samostatně a bez podpory, zvládala docházet na toaletu a její nálada byla bez známek deprese. Žalovaný taktéž odkázal na příslušné zdroje informací o Arménii, ze kterých dovodil, že nic nenasvědčuje tomu, že by v případě návratu žalobkyň do vlasti nebyla poskytnuta potřebná lékařská péče. S odkazem na Informaci Belgického oddělení pro dostupnost (BDA) Úřadu pro cizince z února 2018 – Arménie – Přehled informací o zemi – dostupnost lékařské péče žalovaný dovodil, že v Arménii existují možnosti léčby zdravotního stavu obou žalobkyň a že je tam dostupná potřebná lékařská péče. Ostatně tuto skutečnost žalobkyně sama ve své výpovědi potvrdila. Žalobní námitku, že žalovaný bagatelizoval hodnocení zdravotního stavu nezletilé žalobkyně a že nepřihlédl k doloženým lékařským zprávám, musí krajský soud proto hodnotit jako nedůvodnou. Není také důvodné tvrzení, že v případě návratu žalobkyně a nezletilé dcery do Arménie existuje důvodná pochybnost, že by se nezletilé nedostala potřebná zdravotní péče, což by mohlo vést ke zhoršení jejího zdravotního stavu. V této souvislosti bylo v žalobě také namítáno, že uváděné zdravotní důvody jsou relevantní i z pohledu udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Ze shora citovaného ust. § 14 zákona o azylu vyplývá, že humanitární azyl lze udělit toliko v případech hodných zvláštního zřetele, pakliže nebude v řízení zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 téhož zákona. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žadatel subjektivní právo a je věcí uvážení správního orgánu rozhodujícího o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soudu proto nenáleží přezkoumávat výsledek úvahy správního orgánu, ale pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl při dodržení práv na spravedlivý proces a zda jeho rozhodnutí nevybočilo z mezí hledisek stanovených zákonem. Důvody pro udělení humanitárního azylu jsou důvody výjimečnými; jde o takové situace, dle kterých by neudělení azylu bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje

19/2018

nehumánní. Takovými důvody může být velmi závažné onemocnění, důsledky ničivé katastrofy, stáří žadatele apod. Tímto důvodem ovšem nemůže být uznán zdravotní stav obou žalobkyň, neboť jak z lékařských zpráv, které jsou součástí správního spisu, tak i z předložených fotokopií lékařských zpráv týkajících se nezletilé žalobkyně, nelze učinit závěr, že tento zdravotní stav by mohl znamenat v případě návratu včetně transportu do země původu vážné nebezpečí ohrožení života a zdraví obou žalobkyň. Žalobní námitka týkající se neudělení humanitárního azylu žalobkyním je proto rovněž nedůvodná, stejně tak jako je nedůvodná námitka, že se zřetelem ke zdravotnímu stavu nezletilé žalobkyně došlo k porušení Úmluvy o právech dítěte, kterou je Česká republika jako smluvní strana vázána. Stejně tak krajský soud neshledal důvodu pro to, aby nezletilá žalobkyně s přihlédnutím ke svému věku, byla posuzovaná jakožto osoba zranitelná ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.

12. Žalobou bylo žalovanému vytýkáno porušení ust. § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu hrozí žalobci (pozn. soudu míněno zřejmě žalobkyním) nebezpečí vážné újmy. V žalobě však nijakým způsobem nebylo již specifikováno, v čem je konkrétně ona vážná újmy ve smyslu ust. § 14 odst. 2 zákona o azylu spatřována; krajský soud se tedy přezkoumáním žaloby v této části nemohl zabývat. K uvedenému je možno toliko dodat, že z obsahu správního spisu zejména z protokolů o provedených pohovorech s žalobkyní nevyplývala žádná konkrétní skutečnost, která by mohla být považována za nebezpečí vážné újmy ve smyslu tohoto zákonného ustanovení. Z obsahu správního spisu krajský soud rovněž nemohl přisvědčit žalobním námitkám týkajícím se údajného porušení vytýkaných ustanovení správního řádu žalovaným. Naopak z něj vyplynulo, že si žalovaný opatřil dostatek skutkových zjištění, zejména z podrobně provedeného pohovoru s žalobkyní i z doplňujícího pohovoru k její žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z citovaných zpráv o zemi původu.
13. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 žalobu žalobkyň jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
14. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v řízení úspěch neměly a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 15. srpna 2018

JUDr. Petr Indráček

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje